

KAKO KORISTITI NOMENKLATURNE KARTICE

Vodič za upotrebu

DR. SC. CARLA KONTA

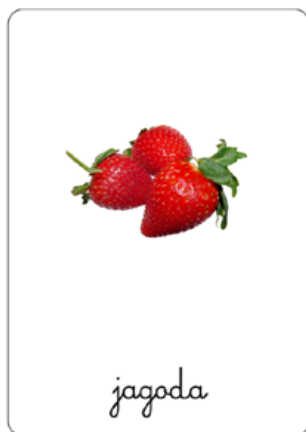

Trodijelne kartice mogu se pronaći u gotovo svakoj Montessori učionici ili domu. Ponekad se nazivaju nomenklaturne kartice. Riječ "nomenklatura" dolazi od latinske riječi "nomenclatura" što znači "dodjeljivanje imena". Upravo to kartice rade - uče djecu imenima stvari. Kartice povećavaju dječji vokabular, obogaćuju njihov jezik, uče ih prepoznavati stvari, grade veze između zvučnih i pisanih oblika riječi, vježbaju pamćenje i pažnju te ih uče samostalnosti.

Napomena o fotografijama: nomenklaturne kartice sa fotografijama su vlasništvo Zapi platforme gdje se nalaze u prodaji osim kad koristim kartice od [Larin Montessori svijet](#). (kod ZAPI20). Mobilni alfabet koji koristimo već godinama u našoj obitelji je od [Lesetemm](#) (kod CARLA10 za minimalnu kupnju dva proizvoda).

Naziv "trodijelne kartice" odnosi se na:

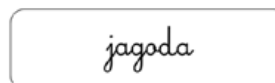
- kartica sa slikom (tiha ili bezimena kartica)
- kartica s imenom (naziv predmeta)
- slika + kartica s imenom koja se također naziva "cjelovita kartica" ili "kontrolna kartica" ili "izgovorena slika".

kontrolna kartica ili izgovorena slika

kartica sa slikom (tiha ili bezimena kartica)

kartica s imenom

Djeca često povezuju slike s imenima ili obrnuto, a zatim koriste cijele kartice kako bi provjerili jesu li to učinili ispravno. Cijele kartice služe kao kontrola pogreške. Zato djeca mogu s karticama raditi potpuno samostalno i nije im potrebna pomoć odraslih.

Obično se slikovne kartice i kartice s imenima nazivaju radnim setom jer ih koristimo u praktičnim aktivnostima i igrama. Izgovorene ili cjelovite kartice se nazivaju kontrolne kartice jer te kartice koristimo za kontrolu pogreške.

radni set

kontrolni set

U kojim se modalitetima rada koriste nomenklaturne kartice?

- individualno (učitelj ili roditelj djetetu predstavlja kartice).
  - samostalno (dijete samostalno radi s karticama).
  - vršnjaci vršnjacima (dijete poklanja karte prijatelju ili zajedno igraju igru).
  - mala grupa (učitelj ili roditelj predstavlja kartice nekolicini djece).
  - grupni rad (učitelj ili roditelj prezentira kartice cijeloj skupini, npr. u krugu).
-

Načini korištenja trodijelnih kartica

Postoji mnogo različitih načina korištenja kartica što ih čini prilično univerzalnim alatom za podučavanje djece.

Spajanje, imenovanje i kontrola pogreške

Lekcija od tri stupnja

Lekcija od tri stupnja univerzalan je način da se djeci predstavi neka nova riječ. Ova lekcija pomaže djeci da upamte novu riječ igrajući se i baveći se kartama ili predmetima.

Što će vam trebati?

- nekoliko kartica sa slikama (ili kontrolnih kartica)

Prvi stupanj – imenovanje

"Ovo je...."

Uzmite 2-3 kartice koje su djetetu nove. Imenujte polako svaku karticu, zamolite dijete da ponavlja za vama i stavite ih u red.

Drugo razdoblje – povezivanje

"Pokaži mi...."

Ovo je najduži dio lekcije. Sastoji se od jednostavne igre naredbi u kojoj tražite od djeteta da se na neki način bavi kartama dok ih imenuje. Ova faza gradi vezu između slike i njenog naziva.

Uvijek počinjete s posljednjom kartom koju ste imenovali u prvom stupnju. Na taj način postoji veća vjerojatnost da će je dijete pravilno imenovati, a mi stvaramo uspješan rezultat za njega.

"Daj mi jagodu. Stavi malinu ispod tepiha. Okreni bijelu rodu na stražnju stranu. Vрати jagodu na svoje mjesto. Drži bijelu rodu iznad glave."

Ako primijetite pogrešku kod djeteta, nemojte je ispraviti već ga usmjerite prema ispravnom odgovoru, "To je bijela roda. Evo je."

Ako dijete više puta pogriješi ili izgleda nezainteresirano i nemotivirano, ponovite prvi stupanj lekcije i završite aktivnost. To će spriječiti negativan ishod tijekom trećeg stupnja i dijete će posao završiti pozitivno i samopouzđano.

Možete nastaviti sve dok dijete bude zainteresirano i aktivno uključeno ili dok ne osjetite da se dijete osjeća sigurno s imenima. Tada možete započeti treći stupanj.

Treći stupanj – utvrđivanje

"Što je to?"

Ovo je način da se utvrdi je li riječ usvojena. Pokazujemo na karticu i pitamo "Što je ovo?"

Ako se dijete može točno sjetiti sva tri imena, možemo završiti lekciju.

Ako se dijete može prisjetiti imena, ali je željno još, možemo uvesti još tri nove riječi.

Ako dijete nije točno imenovalo sve kartice, ali je i dalje zainteresirano, možemo se vratiti na drugi stupanj i ponoviti ga.

Na primjer:

Ovo je slika rode.

Pokaži mi rodu ili Stavi rodu na moj dlan ili Uzmi rodu svojom desnom rukom.

Što je ovo? Kad dijete odgovori "roda" znamo da je usvojilo novu riječ.

Povezivanje za nečitače

Predčitači ili nečitači mogu uspješno koristiti kartice od 3 dijela. Mogu dovršiti posao bez čitanja imena. Oni jednostavno mogu spojiti riječi koje vide vizualno. Oni još ne mogu čitati riječi, ali slaganjem riječi i poznavanjem izgovora počinju stjecati osjećaj za čitanje.

Stavite kontrolne kartice u stupac s lijeve strane. Zamolite dijete da prvo spoji slike, a zatim imenuje oznake.

Imenovanje slika

Ovo je jedan od najčešćih načina korištenja kartica. Stavite kartice sa slikama u stupac s lijeve strane. Pročitajte karticu s imenom i pronadite odgovarajuću sliku. Stavite karticu s imenom ispod slike. Pronadite sve podudarnosti. Na kraju spojite kontrolne kartice s nizom i stavite ih na desnu stranu kao kontrolu pogreške.

Moguća je također varijanta postavljanja kartica slika u niz s lijeva na desno te stavljanje kontrolnih kartica ispod (vidi dvije varijante u slikama).

Spajanje predmeta sa slikama

Možete koristiti kartice sa slikama s predmetima ako vam je cilj vizualna diskriminacija, povezivanje ili usvajanje novih riječi. Ako u rad želite dodati čitanje i povezivanje predmeta s imenima, tada možete koristiti i kontrolne kartice.

Što će vam trebati?

- tri ili više kartica sa slikama
- odgovarajući predmeti
- podloga

Varijante:

- Izvadite predmete iz košare i rasporedite ih po podlozi. Stavite kartice sa slikama u stupac s desne strane ili u red na dnu. Imenujte predmet i zamolite dijete da pronade odgovarajuću sliku.
- Izvadite slike iz kutije i raširite ih po podlozi. Ostavite predmete u košari. Imenujte sliku i zamolite dijete da pronade odgovarajući predmet u košari.
- Stavite predmete u tajanstvenu vrećicu. Uzmite slike iz kutije i rasporedite ih po podlozi u stupcu s desne strane ili u nizu s donje strane. Zamolite dijete da izvadi jedan predmet iz vrećice. Dijete ga može samo izvaditi i iznenaditi se nasumičnim predmetom ili može pogoditi o kojem se predmetu radi dodirrom. Zatim stavite predmet na podlogu i zamolite dijete da pronade odgovarajuću karticu sa slikom.

Spajanje slika s imenima

Stavite kartice s imenima u red na podlogu. Stavite kartice sa slikama u red na dno. Pročitajte jednu karticu s imenom i pronađite odgovarajuću sliku. Nastavite s ostalim karticama s imenima i slikama. Na kraju uzmite kontrolne kartice, spojite ih i koristite kao kontrolu pogreške.

Imenovanje predmeta

Što će vam trebati?

- set kartica od 3 dijela,
- kartice s imenima odgovarajućih predmeta

Takvu aktivnost možete pripremiti s gotovo bilo kojim setom kartica od 3 dijela ako imate predmete koje možete dodati radu (na primjer, imenovanje pravog voća ili povrća, imenovanje figurica životinja, imenovanje različitih vrsta vozila, imenovanje različitih vrsta sušenih lišća, itd.).

Varijante prezentacije:

- Izvadite predmete iz košare i rasporedite ih po podlozi. Stavite oznake u posudu s desne strane ili u red na dnu. Imenujte predmet, a zatim pronađite ime za njega.
- Izvadite kartice s imenom iz posude i raširite ih po podlozi. Ostavite predmete u košari. Zamolite dijete da pročita ime i zatim pronađe predmet u košari.
- Stavite predmete u tajanstvenu vrećicu. Uzmite kartice s imenom iz posude i raširite ih po prostirci u stupac s desne strane ili redak na dnu. Zamolite dijete da izvadi jedan predmet iz torbe. Dijete ga može samo izvaditi i iznenaditi nasumičnim predmetom ili može pogoditi o čemu se radi dodirrom. Zatim stavite predmet na prostirku i zamolite dijete da pronađe naziv za njega.

Kartice s imenima su iz materijala Životinje od [Larin Montessori svijet](#)

Mobilni alfabet i nomenklaturne kartice

Pisanje riječi mobilnom abecedom

Varijanta 1

Što će vam trebati?

- kontrolne kartice
- mobilna abeceda

Ova vrsta rada najbolje će odgovarati početnim čitateljima. Mogu gledati i u karticu sa slikom i karticu s imenom i ispisati riječ mobilnom abecedom.

Stavite kontrolne kartice u stupac s lijeve strane i zamolite dijete da napiše imena mobilnom abecedom.

Varijanta 2

Što će vam trebati?

- kartice sa slikama
- mobilna abeceda

Možete odabrati bilo koje slikovne kartice iz trodijelnih kompleta kartica koje imate za **djecu koja već imaju iskustva s čitanjem i pisanjem.**

Varijanta 3

Što će vam trebati?

- kartice sa imenima
- mobilna abeceda

Zamolite dijete da pročita naljepnicu i zatim oblikuje riječ pomoću abecede. Rani čitatelji mogu pisati riječi na papiru oponašajući ih.

Varijanta 4

Što će vam trebati?

- kontrolne kartice
- mobilna abeceda
- odgovarajući predmeti

Zamolite dijete da izvadi jedan predmet iz košare. Neka dijete sastavi njegovo ime pomoću mobilne abecede. Nastavite s ostalim predmetima. Na kraju zamolite dijete da uzme kontrolne kartice i spoji ih s predmetima. Zamolite dijete da provjeri jesu li riječi ispravno napisane. Kontrolne kartice u ovom slučaju rade kao kontrola pogreške.

Označavanje slika i pisanje na papiriću

Što će vam trebati?

- set kartica sa slikama ili kontrolne kartice
- prazni komadići papira za pisanje imena
- olovka + šiljilo
- pladanj

Ovo je aktivnost imenovanja slika pri čemu djeca trebaju sama napisati imena predmeta. Nakon što su sva imena napisana, djeca mogu koristiti kontrolne kartice odnosno kartice za kontrolu pogreške.

Ovakve papiriće možete imati uvijek dostupne na polici. Tako će ih djeca moći uzeti kad god požele raditi takvu aktivnost.

Kartice sa slikom su od [Larin Montessori svijet](#)

Prepoznavanje glasova

Prepoznavanje početnih glasova

Stavite kartice sa slikom u košaricu i stavite košaricu na police sa jezičnim materijalima. Dijete će morati odnijeti košaru do mobilne abecede kako bi odradio aktivnost. U drugoj varijanti možete staviti kartice s potrebnim slovima na pladanj na policu kao cjelovitu aktivnost. Izvadite karticu sa slikom iz košare. Zamolite dijete da izgovori naziv kartice, prepozna početni glas i pronađe pravo slovo.

Što će vam trebati?

- kartice sa slikama
- mobilna abeceda ili slova od brusnog papira

Kartice sa slikom su od [Larin Montessori svijet](#)

Prepoznavanje završnih glasova

Predstavite aktivnost na isti način kao s početnim zvukovima.

Kartice sa slikom su od [Larin Montessori svijet](#)

Razvrstavanje kartica prema početnim ili završnim glasovima

Što će vam trebati?

- nekoliko mobilnih slova abecede (ili slova od brusnog papira)
- kartice sa slovima

Stavite slova u red ili u stupac s lijeve strane i izgovorite svako slovo. Uzmite jednu karticu, zamolite dijete da je imenuje, identificira početni (ili završni) glas i spoji karticu s pravim slovom. Razvrstaj sve karte.

Kartice sa slikom su od [Larin Montessori svijet](#)

Rad s listom za provjeru

Što će vam trebati?

- set kartica samo sa slikama (ili kontrolnih kartica)
- pripremljeni, plastificirani kontrolni popis tih kartica
- marker i gumica

Na papiru sa crtovljem napišite nazive svih karata u setu. Dodajte potvrdne okvire za sva imena. Plastificirajte popis. Dijete uzima kontrolnu listu, čita ime, pronalazi odgovarajuću karticu, stavlja kvačicu pored njenog imena i stavlja karticu u posebnu kutiju ili košaru. Dijete nastavlja dok se ne pronađu sve kartice i dok se popis ne završi. Zatim briše kvačice i vraćaju rad na policu.

Dodatne igre sa nomenklaturnim karticama

Igra špijuna

Što će vam trebati?

- kartice sa slikom (ili kontrolne kartice)

Rasporedite karte po stolu. Razmislite o jednoj od kartica i opišite je djetetu. Počnite s "Špijuniram svojim malim okom, nešto što...". Zamolite dijete da pogodi što je to. Dijete može postavljati dodatna pitanja, a vi možete odgovoriti s "da" ili "ne". Nakon što dijete pogodi pravu karticu, možete špijunirati sljedeću ili možete zamoliti dijete da on preuzme špijuniranje.

Igranje glasovne igre

Što će vam trebati?

- kartice sa slikom (ili kontrolne kartice)

Rasporedite karte po stolu. Uočite jednu karticu i opišite je djetetu izgovarajući glas kojim počinje (ili završava), na primjer, "Vidim nešto što počinje s L" ili "Vidim nešto što završava s N". Pazite na točan izgovor.

Igranje igre pridjeva

Što će vam trebati?

- kartice sa slikom (ili kontrolne kartice)

Rasporedite karte po stolu. Razmislite o jednoj od kartica i opišite je djetetu koristeći nekoliko pridjeva, na primjer, "Velika je, siva i teška" ili "Žuta je i kisela". Zamolite dijete da pogodi koju kartu imate na umu. Dijete može postavljati dodatna pitanja, ali koristeći i pridjeve, na primjer, "Je li i teško?"

Igranje memory igre

Što će vam trebati?

- kartice sa slikom i kontrolne kartice

Igru možete igrati zajedno s djetetom, djeca mogu igrati pojedinačno ili u paru. Pomiješajte karte. Položite ih u redove, licem prema dolje. Zamolite dijete da okrene bilo koje dvije karte. Ako se dvije karte podudaraju, recite djetetu da ih zadrži. Sada mogu okrenuti još dvije karte. Ako se kartice ne slažu, zamolite dijete da ih okrene. Ako djeca igraju u paru (ili s vama), onda je sada red na drugog igrača. Djeca se trebaju sjetiti što je bilo na svakoj kartici i gdje je bilo. Igra je gotova kada se sve kartice spoje.

Igra "Što nedostaje?"

Što će vam trebati?

- kartice samo sa slikama (ili cijele kartice)

Uzmite tri kartice sa slikom. Dijete bi trebalo poznavati njihova imena. Zamolite dijete da zapamti kartice. Zatim zamolite dijete da zatvori oči. Sakrijte jednu od karata. Sada zamolite dijete da otvori oči i pogodi koja kartica nedostaje. Ako je djetetu ovo lako, dodajte još jednu kartu u igru. Nastavite igrati i dodavati karte dok dijete bude zainteresirano.

Igranje trgovine

Što će vam trebati?

- skup kartica s imenima
  - skup kartica sa slikama koji odgovaraju svakom imenu (ili pak predmeti koji odgovaraju karticama sa slikom)
-

Ovu igru možete igrati sa samo jednim djetetom ili sa grupom djece. Roditelj ili učitelj raširi predmete po stolu ili prostirci. Sva su imena pomiješana u košarici. Roditelj ili učitelj krišom svakom djetetu daje jednu karticu s imenom. Odlaze na svoje radno mjesto i pojedinačno čitaju imena, a da nitko ne zna što je napisano.

Zatim svako dijete dolazi do roditelja ili učitelja, izgovara karticu s imenom, pokazuje i pokazuje navedenu karticu sa slikom ili predmet. Ako je dijete pokazalo na pravi predmet, tada ga može "kupiti". Ako je odgovor netočan, dijete može dobiti drugu kartu s imenom. Igra je gotova kada se kupe svi predmeti. Nakon toga se sve može ponovno promiješati i igrati još jednom.

Igra zapovijedanja na daljinu

Sjednite u jedan dio sobe. Sa sobom ponesite kartice sa slikama. Stavite kontrolne kartice u drugi dio sobe. Pozovite dijete da sudjeluje.

Pokažite djetetu sliku, imenujte je zajedno i zamolite da vam donese karticu sa sličnom slikom. Djeca vole ići naprijed-natrag u potragu. Ova igra može se igrati i u paru. U tom slučaju naizmjenično traže i donose kartice.

Varijacije igre:

- Imate kartice samo sa slikama i tražite od djeteta da donese kartice s imenima iz drugog dijela sobe.
  - Imate kartice s imenima. Tražite od djeteta da ih pročita i donese vam kartice sa slikama iz drugog dijela sobe.
  - Također možete zamoliti dijete koje još ne čita ili je čitač početnik da vam donese karticu s imenom, ali u tom slučaju ćete morati koristiti kartice s vrlo kratkim riječima ili djetetu trebate pokazati kontrolne kartice. U ovom slučaju, morate jasno imenovati riječ, pokazati djetetu karticu s imenom, zamoliti dijete da zapamti riječ i donese odgovarajuću karticu s imenom.
-

Vješanje kartica kao dekoracija

Kartice sa slikama ili kontrolne kartice mogu poslužiti kao prekrasan edukativni ukras za prostora za učenje.

Kartice sa slikom su od [Larin Montessori svijet](#)

Izvori:

Katherine Kabral, *3-part cards Complete Guide for Usage*, I Believe in Montessori.

Album didattico Montessori - Attività per imparare a leggere e a scrivere (a cura di Andrea Lupi), Fondazione Montessori Italia, Erickson, Trento.

Marie-Hélène Place, *La guida di attività Montessori dai 0 ai 6 anni*, L'ippocampo edizioni.